

$(1 + x)(x - 2y) dy = 0$. II) 1. En Flade frembringes af en Cirkel i en Plan, der bevæger sig parallelt med xy -Planen i et retvinklet Koordinatsystem. Cirklen skærer bestandig Z -Axen, og dens Centrum gjenemløber en Cirkel i xz -Planen med Centrum i Begyndelsepunktet og Radius a . Find Fladens Ligning, de af denne indesluttede Rumfang og disses Inertimoment med Hensyn til Z -Axen. 2. En fri Partikel, der er underkastet en Kraft vinkelret paa x -Axen i et retvinklet, plant Koordinatsystem gjenemløber Kurven $a^2 y = x^3$. I Punktet $x = y = a$ har Partiklen den givne Hastighed u . Udtryk Kraften som Funktion af y .

Fysik som Hovedfag: 1) Praktisk Prøve (for en Kandidat): Maaling af en Skruegangelhøjde i Lysbølgelængde som Enhed ved Newtonske Ringe ($Na = Lys$ og $Hg = Lys$); (for en Kandidat): Absolut Maaling af Køn-røgs Udstraalingssevne. 2) Praktisk Prøve (for en Kandidat): Vejning af de i en Halvliterkolbe indesluttede Mængder af Luft og Alkohol; (for en Kandidat): Undersøgelse af Fejlkilder ved Maalingen i ovennævnte Opgave: „Absolut Maaling af Køn-røgs Udstraalingssevne“. Justering af det anvendte Galvanometer med Termoelement. 3) Efter at der er givet en kort Redegjørelse for Overfladepændingen i Vædskeoverflader og Vædskehinder, anvendes dette paa de Plateauske Ligevægtsfigurer og deres Theori. 4) Hvorledes finder man en Elektrolyts Ledningsevne? Hvilke Vanskeligheder møder man ved dens Bestemmelse?

Fysik som Bifag: (for fire Kandidater): 1) Hvorledes maales Tyngdekraftens Acceleration ved Jordoverfladen? Hvorledes afhænger den af Breddegraden og Højden over Havfladen? 2) Induktionen i Metalmasser, dens Paavisning og Betydning; (for 2 Kandidater): 1) Lysets Polarisation, 2) Varmeledning.

Kemi: (særskilte Opgaver for 7 Kandidater): 1 Analyse af en Blanding af Mønnie, Zinkfosfat og Kaliumnitrat. 2. af Ferrifosfat, Zinkkarbonat og Natriumkromid. 3. af Svovlkobber, Svovlkadmium, Vismutilte og Magniumsulfat. 4. af Mønnie, Cadmiumsulfat, Ferrisulfat og Calciumfosfat. 5. af Aluminiumfosfat, Ammonium- Magniumfosfat, Kobberilte og Jodkalium. 6. af Jernveiltehydrat, Basisk Vismutbromid og Natriumsulfat. 7. af Zinkkarbonat, Magniumkarbonat og Antymonoxylorid.

Astronomi: To Stjerner, der for Middel-Ækvatorsystemet i Aar 1800. 0 begge stod i Ækvator, den første i 0° s, den anden i 90° s Rektascension, fandtes Aar 1900. 0 at have følgende Middelsteder, den første Rektascensionen $1^{\circ} 16' 46''$. 08 og Deklinationen $+ 0^{\circ} 33' 25''$. 0, den anden Rektascensionen $91^{\circ} 16' 45''$. 86 og Deklinationen $0^{\circ} 0' 22''$. 4. Vis, at denne Forandring er en saadan, som kan skyldes Præcessionen alene. Under denne Forudsætning bestemmes det Sted i Ækvatorsystemet for 1800. 0, hvor den vordende Pol for 1900. 0 i 1800. 0 havde sin Plads. I Regningen tages saa meget Hensyn til Brøkdeler af Sekunder, som Brugen af 5 cifrede Logarithmetabeller tillader.

h. Tillægsexamen ifølge Bekjendtgjørelse 22. Maj 1874.

Juni 1906.

Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Opgave): Min Yndlingslæsning.

5. Prisopgaver.

Til Besvarelse af de for Aaret 1904—1905 udsatte 13 Prisopgaver*) indkom i Aaret 1905—1906 10 Afhandlinger, nemlig 4 theologiske, 1 retsvidenskabelig, 2 lægevidenskabelige, 1 klassisk-filologisk, 1 romansk-filologisk og 1 matematisk, hvorhos der i dette Aar indkom en Afhandling

*) Jfr. Univ. Aarb. f. 1904—1905 S. 195—96.

som Besvarelse af den i Aaret 1903 udsatte Prisopgave i Naturhistorie*). Af disse Afhandlinger fandtes den første og anden theologiske, den retsvidenskabelige, den første lægevidenskabelige og den naturhistoriske værdige til Prisen. Accessit tilkjendtes den anden lægevidenskabelige, den klassisk-filologiske og den romansk-filologiske Afhandling.

Forfatterne fandtes at være:

Af de prisbelønnede Afhandlinger:

Cand. theol. *Otto Emil Ravn*, af den første theologiske,
 Stud. theol. *Johs. Peder Ejler Pedersen*, af den anden theologiske,
 Cand. jur. *Knud Albert Valdemar Høeg Jarner*, af den retsvidenskabelige,
 Cand. med. *Aage Heinrich Stamer*, af den første lægevidenskabelige,
 Stud. mag. *Olaf Galløe*, af den naturhistoriske.

Af de Accessit tilkjendte Afhandlinger:

Cand. mag. *Otto Jensen*, af den klassisk-filologiske,
 Stud. mag. *Henrik Otto Ludvig Lauritz Andrup*, af den romansk-filologiske.

Forfatteren af den anden lægevidenskabelige Afhandling ønskede kun Navnesedlen aabnet, saafremt Medaille tilkjendtes.

Vedkommende Censorers Bedømmelser over de indkomne Afhandlinger lyde saaledes:

I. De theologiske Afhandlinger. Som Besvarelser af den theologiske Prisopgave for Aaret 1904—1905: „Hvorvidt have de nyere Undersøgelser over de israelitiske Stammers Indvandring i Kanaan bidraget til at kaste Lys over denne Periode af Israels Historie?“ er der indkommet fire Afhandlinger.

Afhandlingen med Motto af Wellhausen „Die bestimmten und farbenreichen Einzelheiten etc. (344 Kvartsider) er et klart anlagt og helt igjennem vel overvejet Arbejde. Efter en Indledning om de semitiske Folks Hjemstavn og Vandringer behandler Forfatteren Kilderne udenfor Bibelen og derefter de bibelske Beretninger, som han underkaster en omhyggelig Analyse, idet det dog er med tvivlsom methodisk Ret, at han her behandler Genesis's Stof først. I en samlende Fremstilling viser han saa, hvor vidt man for Tiden kan naa i Retning af at danne sig et Totalbillede af Indvandringens Historie. I den nyere Litteratur til Æmnet er han grundigt hjemme; med sikker sproglig Viden forbinder han en methodisk Kritik saavel overfor Kildematerialet som overfor moderne Fremstillinger. Hans egen Dom er forsigtig, saa han hyppigt giver Afkald paa positiv Besvarelse, men bliver staaende ved at præcisere Problemerne samt gjøre Rede for, hvor langt man hidtil er naaet, hvad bl. a. i Betragtning af de Komplikationer, som de nyere Fund have fremkaldt, næppe kan bebrejdes ham. Alt i alt maa vi betragte Afhandlingen som særdeles værdig til Prisen.

Dog maa et Mindretal (H. Scharling) tage bestemt Afstand fra de Resultater, hvortil Forfatteren kommer med Hensyn til de gammeltestamentlige Skrifers Affattelsestid og historiske Værd, medens Fakultetets øvrige Medlemmer finde det ufor nødvendent her at udtale sig om dette Punkt.

Ogsaa den anden Afhandling (319 Kvartsider foruden Noter) med Motto „*omnia explorare, optima eligere*“ er et grundigt og dygtigt Arbejde. Forfatteren har underkastet saavel Kildematerialet som de nyere

*) Jfr. Univ. Aarb. f. 1903—1904 S. 1059.

Behandlinger en omhyggelig Undersøgelse, som viser en betydelig Energi i Fremdragelsen af Spørgsmaal, der fra forskellige Sider belyse Æmnet. Hans Kritik er methodisk og vidner om ikke ringe Skarpsindighed. Hans Dom er forsigtig, og han mødes i Resultaterne i mangt og meget med Forfatteren af den foran nævnte Afhandling. Som en Mangel maa vi nævne, at Forfatteren oftere giver sin Fremstilling en uforholdsmæssig Bredde ved at referere og criticere fremkomne Opfattelser én for én, hvor dog Sammenligning efter saglige Synspunkter var mulig. Men vi ere ikke i Tvivl om, at Afhandlingen vidner om saa alvorligt Studium og en saa stor Dygtighed, at ogsaa den er fuldtud værdig til Prisen.

Mindretallet (H. Scharling) maa, om end mindre bestemt, tage et lignende Forbehold ved denne Afhandling, som ved den foran nævnte.

Den tredje Afhandling (127 Kvartsider) med Motto *ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ἡμᾶς* giver et flittigt Referat af nyere Opfattelser med Hensyn til Israeliternes Indvandring samt af nyere Behandlinger af de bibelske Kilder, medens Behandlingen af Kilderne udenfor Bibelen er altfor flygtig. Forfatterens Kritik naar ikke ud over korte Karakteristiker eller indflettede Bemærkninger, der i Almindelighed ere ret forstandige, men ikke afgive tilstrækkelig Vidnesbyrd om Evne til at optage et Spørgsmaal til egentlig videnskabelig Behandling. Tillige lider Afhandlingen af Mangel paa Overskuelighed. Vi kunne derfor, trods den Flid og Interesse for Æmnet, som Afhandlingen vidner om, ikke tilkjende den nogen Belønning.

Den fjerde Afhandling (104 Kvartsider) har Motto „Hvad er Sandhed?“ Den har visse formelle Fortrin, har en let og flydende, om end undertiden vel flot, Fremstilling. Men nogen videnskabelig Behandling af Æmnet giver den ikke. Forfatteren søger ved Benyttelse af noget Kildemateriale udenfor Bibelen at danne sig et Billede af Forholdene i Kanaan ved Indvandringen og giver en Gjenfortælling af det bibelske Stof. Men hans Omtale af nyere Behandlinger er altfor summarisk, og en virkelig Undersøgelse naar han ikke til; han mangler Blik for Vanskelighederne ved Opgaven og har derfor ikke kunnet give noget Bidrag til deres Løsning. Der vil altsaa ikke kunne være Tale om at tilkjende Afhandlingen nogen Belønning.

Kjøbenhavn, den 10de April 1906.

H. Scharling. P. Madsen. J. C. Jacobsen.
V. Ammundsen. Frederik Torm.

II. Den retsvidenskabelige Afhandling. Som Besvarelse af den for Aaret 1904—1905 udsatte Prisopgave i Retsvidenskab: „Der ønskes en Sammenligning og kritisk Vurdering af den danske, norske, svenske og tyske Rets Hovedregler (ikke Særregler om Vexler og Checks) om Haandskrifters Negotiabilitet (Endossabilitet)“ er der indkommet en Afhandling med Mærket c. h. j. g.

Fremstillingen i denne Afhandling er gennemgaaende noget hastig og lider paa flere Punkter under en Mangel af Grundighed, der har af født overilede Paastande, f. Ex. i Forfatterens Kritik af visse hidtil for dansk Rets Vedkommende almindeligt antagne Fortolkningsresultater. Sproget er paa sine Steder mindre omhyggeligt, og Læsningen besværes undertiden noget ved en overdreven Benyttelse af Noter til Supplering af Textens Udviklinger. Der savnes i Besvarelsen adskilligt, som det stillede Spørgsmaal opfordrer til at undersøge og drøfte. Paafaldende er saaledes Mangelen af en i Enkeltheder gaaende Redegjørelse for skandinavisk Retspraxis, ligesom Forfatteren ogsaa har overset forskellige Bidrag i den skandinaviske Litteratur til Opgavens Besvarelse. For disse Mangler anfører Forfatteren dog den Undskyldningsgrund, at Afhandlingen væsentlig er tilbleven under et Ophold i Udlandet. Uheldigt er det endvidere, at Forfatteren ikke har fulgt den ved Opgavens Formulering givne Anvisning paa en samlet Vurdering af de gjældende Retsregler, men endog

udtaler sig imod Forsøg i denne Retning. I Stedet giver Forfatteren en af den stillede Opgave ikke fordret, men i sig selv dog ganske fortjenstfuld Oversigt over forskellige Konstruktionsforsøg paa det foreliggende Omraade. Besvarelsen er i det hele ikke ret lagt i Plan med det stillede Spørgsmaal og derfor i flere Henseender ufuldstændig. Der savnes saaledes en direkte Kritik af den Maade, hvorpaa man i tysk Ret har forsøgt at angive de exstingible Indsigelser (B. G. B. § 796), og det vigtige Spørgsmaal, om Lovgivningen bør give en udtømmende Opregning af de negotiable Dokumenter eller ikke, affærdiges uden nærmere Motivering.

Ligesom der imidlertid i det hele rigtigt gjøres Rede for de forskellige Retsforfatningers Regler og den almindelige Opfattelse af disse, saaledes giver Forfatteren ogsaa til Vurdering af Retsreglerne adskillige Bidrag, der vidne om et friskt og selvstændigt Syn samt om sund og praktisk Dømmekraft. I Betragtning heraf og i Anerkjendelse af den Dygtighed, hvormed Forfatteren har formaaet at gennemføre en real juridisk Undersøgelsesmethode ved flere af sine Enkeltundersøgelser, samt af de Løfter, hans Arbejde i det hele giver, have vi uanset de paa pegede Mangler, der vel bære Præget af nogen Mangel paa Udvikling, men ikke af bristende Evne, ment, at Afhandlingen vil kunne fortjene at belønnes med Prisen.

Kjøbenhavn, den 31te Marts 1906.

H. Matzen. Jul. Lassen. Carl Torp. V. Bentzon.
H. Munch-Petersen. L. A. Grundtvig.

III. De lægevidenskabelige Afhandlinger. Prisopgaven i Lægevidenskab for Aaret 1904—1905 lød saaledes: Der ønskes en paa selvstændige Undersøgelser støttet Fremstilling af de ved Fragmentatio myocardii forekommende Forandrings Natur og Oprindelse“. Der er indkommen to Besvarelser, den ene mærket: Det histologiske Billede af Fragmentatio myocardii svækker ikke Theorien om, at Forandringen skyldes agonale, abnorme Hjærtekontraktioner“, — den anden mærket: „Fordi to Vævsdele i et histologisk Præparat ligge ved Siden af hinanden, behøver der ikke at have været nogen organisk eller funktionel Sammenhæng mellem dem i levende Live“.

Den første af disse Afhandlinger (mrk.: „det histologiske Billede af Fragmentatio myocardii o. s. v.“) er ledsaget af en Række fortrinlige mikroskopiske Præparater, Mikrofotografier og Tegninger, udførte af Forfatteren, hvis litterære Studier har været meget omfattende. Hans selvstændige Undersøgelser ere anstillede paa et stort Materiale, bestaaende af 87 Hjærter af voxne Individuer, 21 Hjærter af Børn samt Hjærter af Menneskefostre og af forskellige Dyrearter.

Forfatteren har lagt megen Vægt paa at udfinde tilfredsstillende Præparations- og Farvemethoder til den histologiske Undersøgelse af Hjærtets Muskulatur. For at undgaa Artefakter har han med Flid og Dygtighed bestræbt sig for at undersøge, i hvor stor Udstrækning histologiske Forandringer, der kunde tydes som Fragmentation, kan fremkomme ved Skraasnit gennem Fibrilbundterne, ved uheldig Stilling af Mikrotomkniven, Indvirkning af Hærdnings- og Farvevæsker o. desl. Forfatterens Meddelelser om saadanne Faktorer Betydning indeholde flere værdifulde og tildels nye Oplysninger.

I Overensstemmelse med Angivelser fra ældre og nyere Tid hævder Forfatteren, at Bruddene af Muskelibrillerne ved Fragmentation kan have deres Sæde dels i de saakaldte „Kitlinier“, dels udenfor disse, uden at han dog derfor anser det for berettiget skarpt at sondre mellem to Former af Fragmentation. Han har med overordentlig Omhu underkastet de histologiske Forandringer et nærmere Studium, og det er paa flere Punkter lykkedes ham at bringe nye og væsentlige Oplysninger.

Størst Værdi maa efter vor Anskuelse tillægges Forfatterens Studier over de fragmenterede Fibrillers Kontraktionstilstand. Han har her ved

mange selvstændige Iagttagelser bekræftet de enkelte foreliggende Angivelser om, at fragmenterede Fibriller meget ofte findes i fra Sted til Sted stærkt vekslede Kontraktion og at Bruddene foruden i „Kitlinier“ hyppigt har deres Sæde i Nærheden af eller i Partier, hvis ejendommelige Struktur kan opfattes som Resultat af en Overstrækning. Forfatteren har herved tilvejebragt en vigtig Støtte for Theorien om, at Fragmentatio myocardii er et Fænomen, der fremkommer ved Hjertemuskelens Afdøen forbundet med uregelmæssige, abnorme Kontraktioner.

Sproget i Afhandlingen er tungt og ikke sjældent uklart. Stoffet er ikke lagt tilrette for Læseren, saa at det hyppigt volder Vanskelighed at følge Traaden i Fremstillingen.

Efter vor Mening kan dog disse Mangler kun i mindre Grad forringe Afhandlingens Værdi. Den giver som nævnt mange værdifulde Oplysninger og rummer i det hele saa mange gode Iagttagelser, at vi maa betragte den som et meget betydningsfuldt Indlæg i Diskussionen om Fragmentatio myocardii.

Vi anse den for fuldt værdig til at belønnes med Universitetets Guldmedaille.

Den anden indkomne Besvarelse (mrk.: „Fordi to Vævsdele i et histologisk Præparat o. s. v.“) indledes med en kortfattet Oversigt over tidligere Undersøgers Arbejder og en kort Fremstilling af Hjertemusklens Histologi.

Forfatteren gaar derefter strax over til at fremsætte sin Opfattelse af Fragmentationen, — at denne er et Skinbillede, et Fænomen, der kun fremkommer, naar der forfærdiges ganske tynde Mikrotomsnit af en Hjertemuskulatur, hvis Fibre ikke ligge tæt op ad hinanden, men med aabne Muskler af en vis Bredde i Fletværket.

Selv om „Brudstykkerne“ af Hjertemuskeltraadene fuldstændig gjøre Indtryk af at være opstaaede ved Brud af en enkelt Muskelfiber, ere de i Virkeligheden fremkomne ved at Mikrokomkniven har sønderdelt Fletværkets Masker saaledes, at skraat afskaarne Dele af forskellige Fibriller i Præparaterne imponere som sammenhørende Fragmenter af samme Fibril.

Forfatteren begrunder væsentlig sin Opfattelse paa Undersøgelser af en større Række Snitpræparater, i hvilke Fragmentationen ikke kunde findes i Muskulatur med tætliggende Fibriller, men konstant forekom, naar Fibrillerne vare lejrede med større indbyrdes Afstand.

I en længere, af og til ved dialektisk Udvikling gennem Afhandlingens paafølgende Kapitler forsøger han endvidere at vise, at forskellige andre histologiske Forhold, der iagttages i fragmenterede Hjærter, kan tydes i Overensstemmelse med hans Forklaring og eventuelt anvendes til Støtte for denne.

Hvorvel det ikke kan benægtes, at Forfatterens Forklaring af Fragmentationsbilledet kan anvendes paa en Del Fænomener, der henføres under Fragmentation, maa det paa den anden Side fremhæves, at Forfatteren meget ensidigt har givet sin Opfattelse en altfor vidtgaende Betydning. Det maa navnlig bebrejdes ham, at han trods det ikke ringe Antal Meddelelser, der foreligger i Litteraturen om Fragmentationens fortrinsvise Forekomst i de saakaldte „Kitlinier“, ikke har fundet sig foranlediget til at undersøge, hvad der laa til Grund for disse Angivelser.

Ej heller har han anstillet Studier over de fragmenterede Fibrillers Kontraktionstilstand, hvad der saa meget mere er uheldigt, som saadanne Undersøgelser sikkert vilde have faaet væsentlig Indfyldelse paa hans Opfattelse og der jo desuden foreligger Meddelelse om, at Kontraktionstilstanden i fragmenterede Fibriller udviser fremtrædende Forskjelle.

Afhandlingen er smukt illustreret med Mikrofotografier og Tegninger og ledsages af mikroskopiske Præparater. Den hviler paa talrige Undersøgelser, anstillede paa et stort Materiale og er udført med megen Flid, om end methodisk altfor ensidigt. Den er klart og livligt skreven og vidner om betydelige Kundskaber hos Forfatteren.

De ovenfor anførte Mangler tillader os ikke at indstille Afhandlingen til at belønnes med Guldmedaillen, men det forekommer os berettiget at at tildele Forfatteren et Accessit.

Kjøbenhavn, i April 1906.

Johannes Fibiger.

Fr. C. C. Hansen.

IV. *Den klassisk-filologiske Afhandling.* Den for Aaret 1904—1905 udsatte Prisopgave i klassisk Filologi, som lød saaledes: „Suetonius's Levnedbeskrivelser af de tre Kejsere af Flaviernes Hus oversættes paa Dansk og forsynes med en kritisk-exegetisk Kommentar. Tillige undersøges Forholdet mellem den historiske Beretning hos Suetonius og de Beretninger, der fra anden Side haves om de nævnte Kejsere“ — har fremkaldt én Besvarelse, mærket med Motto: „Tempus edax rerum“.

Forfatteren af denne Afhandling maa roses for den store Flid, hvormed han har søgt det væsentlige af den nyere filologiske Litteratur, der var at benytte ved Arbejdet, og for den Omhu og Nøjagtighed, hvormed han gennemgaaende har benyttet den, ligesom ogsaa for den smukke ydre Orden, hvormed han har udført sit Arbejde. Hans danske Oversættelse er i det hele anerkjendelsesværdig, men paa adskillige Steder plettes den dog af visse slemme Fejl og Misforstaaelser eller Unøjagtigheder; af og til kunde ogsaa Sprøget være noget bedre. Den sproglige Del af Kommentaren er ikke ganske tilfredsstillende, idet Forfatteren ikke har forstaaet at skjelne rigtig imellem det, der absolut maatte omtales, og det, der kunde forbigaaes; han har undertiden omtalt ganske almindelige Ting, men forbigaaet andet, som der skulde have været lagt Mærke til under Hensyn baade til den almindelige latinske og til den for Suetonius særlige Sprogbrug. Textkritisk Behandling indlader han sig kun sjældent paa, selv paa Steder, hvor der dog havde været god Anledning dertil. Den historiske Del af Kommentaren er meget fyldig, og Forfatteren har i Regelen benyttet det Materiale, han støtter sig til, godt og med sundt Judicium; men baade i denne Del af hans Værk og endnu mere i Indledningspartiet, hvor han omtaler Suetons Forhold til andre Historieskrivere, findes Afhandlingens væsentligste Mangel, som bestaar i, at han altfor meget har holdt sig til blot Referat af det, der var givet ham af andre, og altfor lidt er gaaet de Spørgsmaal, der maatte komme frem, ind paa Livet med selvstændig Indtrængen og Forsøg paa selv at vinde nye Synsmaader eller nøjagtigt og udførligt at begrunde den Stilling, han indtog til det, der var fremsat af andre.

De forskjellige Mangler, vi her have paapeget, gjør, at vi ikke kunne indstille Forfatteren til at erholde Prisen; men af Hensyn til den store Flid, han har vist, og det gode, han dog trods Manglerne har præsteret, ere vi enige om at indstille ham til et Accessit.

Kjøbenhavn, i Marts 1906.

A. B. Drachmann.

M. Cl. Gertz.

J. L. Heiberg.

O. Siesbye.

V. *Den romansk-filologiske Afhandling.* Som Besvarelse af den i Aaret 1904 udsatte Prisopgave i romansk Filologi: „En kritisk Vurdering af de nyeste Undersøgelser om den bretonske Sagnkredsens Oprindelse og Udvikling“ er der indkommet en Afhandling, der bærer Motto: „Ki de bone matire traite-ment li peise, si bien n'est faite“.

Forfatteren har ikke naaet at behandle mere end enkelte Dele af det foreliggende Æmne, nemlig de bretonske „lais“ og Digtene om „Tristan et Iseut“, alle Artur- og Graal-Romancerne har han maattet lade ude af Betragtning, og det er saaledes kun et Fragment af en Besvarelse, han har leveret. Dette er vel tildels en Følge af, at han har grebet Op-gaven noget anderledes an, end den var stillet. I Stedet for at give en orienterende og kritisk Oversigt over de vigtigste Theorier og Diskussioner, som Spørgsmaalene om Sagnkredsens Oprindelse og Udvikling har frem-

kaldt i de seneste Aartier, har Forfatteren taget sig for at gennemgaa hvert enkelt Digt og med Benyttelse af de forskjellige Forskeres Undersøgelser stræbt at bestemme Digtes Tilblivelsessted og Tilblivelsesmaade. Men denne Opgave har han ganske naturligt hverken havt Tid eller Kræfter til at løse i dens Helhed, og Enkeltundersøgelserne er voxet ham saaledes over Hovedet, at Overblikket er gaaet tabt og at han ikke har kunnet samle dem til fælles Resultater. Hvad han har leveret, er tilmed fremført i en Form, som gjør Tilegnelsen yderst vanskelig. Der er noget løst og springende, somme Steder helt konfust i Forfatterens Tankegang, som gjør det meget svært, undertiden ligefrem umuligt at følge den, og selve den sproglige Fremstilling er præget af en Ubehjælpssomhed og et Jaskeri, der maa betegnes som ligefrem usømmelige for en akademisk Afhandling. De allersimpleste Regler for Retskrivning og Sætningsbygning overtrædes uafsladelig, baade Ord og Sætninger udelades eller henstaar uafsluttede, og Forfatteren skriver i det hele forbavsende uklart og umodent for sig.

Trods alt dette kan man imidlertid ikke nægte, at det er et til en vis Grad anerkjendelsesærdigt og lovende Arbejde, der er udført. Med stor Flid har Forfatteren sat sig ind i alle de tit vanskeligt tilgængelige — tyske, franske og engelske — Specialundersøgelser af sproglig og litterærhistorisk Art, og med ikke ringe Tankekraft har han fulgt de forskjellige Forskeres ofte meget indviklede Bevisførelse og stræbt selv at trænge tilbunds i Stridsspørgsmaalene, ligesom han ogsaa herunder ikke sjælden faar Lejlighed til at vise baade sundt Omdømme og livlig Kombinations-evne. Det er — alt i alt — et Arbejde, der vidner om Belæsthed, videnskabelig Interesse og Energi, og vi mener derfor, til Trods for de fremhævede, meget væsentlige Mangler ved Afhandlingen, at kunne forsvare at tilkjende Forfatteren et Accessit.

Den 31te Marts 1906.

Kr. Nyrop.

Vald. Vedel.

VI. *Den matematiske Afhandling.* Af Universitetets Prisopgave for 1904—1905: „Der ønskes et kritisk Referat af 1ste Del af Eulers Introductio (tysk Oversættelse af Maser, Berlin 1886), set fra Videnskabens nuværende Standpunkt“ — er indkommen én Besvarelse med Motto: Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas.

Forfatteren har vist stor Flid og har med fuld Forstaaelse gjen-givet de ofte meget sammensatte Metoder og Operationer, hvorved Euler finder sine omfattende Resultater. Det var imidlertid ikke dette, Opgaven forlangte, men et kritisk Referat, i hvilket Eulers *Bevisførelser* skulde prøves ud fra Videnskabens nuværende Standpunkt. Forfatteren har vel forstaaet, at det var herom det gjaldt, men hans kritiske Forsøg vise gennemgaaende stor Umodenhed, der ogsaa antydes ved en sproglig daarlig Fremstilling, belemret med grove ortografiske Fejl. Forfatteren gjør rigtig nok, ved mange Udviklinger opmærksom paa Bevisernes Utilstrækkelig, hidrørende fra Eulers Mangel paa en formel korrekt Opstilling af Uendelighedsbegrebet og navnlig paa Hensyn til Rækkers Konvergens og søger paa flere Steder at gjøre Beviserne korrekte, uden at dette opnaas. Saaledes ser Forfatteren f. Ex. at Udviklingen af Rækken for e ved Hjælp af Binomialformlen ikke er korrekt; det er dog paa dette Punkt nærmest den formelle Korrekthed, som Euler savner, men Forfatteren sætter et ganske urigtigt Bevis i Stedet. Forfatteren faar ikke den reelle Mangel frem, som findes ved Eulers Udvikling af Rækkerne for $\sin x$ og $\cos x$. Denne Udvikling er ganske uholdbar, naar man ikke forudsætter, hvad Euler ikke gjør, at Leddet af første Grad mangler i Rækken for $\cos x$.

Forfatteren synes at mangle Kjendskab til den almindelige Funktionstheori og Konvergenstheori, og derved maa han nødvendigvis hindres i den Sammenligning, som var Opgavens egentlige Formaal. De tydeligt

divergente Rækker ere ikke saa farlige, da de ved dem begaaede Fejl i Regelen ere iøjnefaldende, men det er Benyttelsen af Rækker for Værdier, som ligge paa Grænsen af Konvergensbegrebet, der kan føre til, og ofte har ført til, falske Beviser. Saaledes har Forfatteren ingen Indvendinger at gjøre mod Eulers Bevis for Rigtigheden af Ligningen $1 - \frac{1}{2} - \frac{1}{3} - \frac{1}{5} + \frac{1}{6} - \frac{1}{7} + \frac{1}{10} \dots = 0$, uagtet dette Bevis er ganske værdiløst. Beviset er overhovedet først ført i den allernyeste Tid; det kræver som flere lignende et indgaaende Kjendskab til Funktionen $\zeta(z)$. I det hele taget gjør Afhandlingen Indtryk af, at Forfatteren har taget fat paa Opgaven paa et Tidspunkt, hvor hans videnskabelige Udvikling ikke er fremskreden nok, og hvor derfor Opgavens Løsning har været ham umulig. Da han saaledes ganske svigter i Henseende til det, som Opgaven krævede, kunne vi ikke tillægge ham nogen Belønning, om end Arbejdet røber, at han ikke uden Udbytte har studeret Eulers Værk og lært netop det, som man virkelig bestandig bestandig kan lære af Euler.

Kjøbenhavn, i Marts 1906.

H. G. Zeuthen.

Thiele.

Julius Petersen.

VII. *Den naturhistoriske Afhandling.* Den naturhistoriske Prisopgave for Aaret 1903—1905 lød saaledes: „Medens der haves et godt floristisk Kjendskab til Danmarks Laver (Lichenes), foreligger der ikke nogen omfattende Fremstilling af deres Fordeling efter Væxtpladsernes Forskjelligheder. Der ønskes derfor en saadan Fremstilling, som behandler i alt Fald de vigtigste af de Plantesamfund og Væxtpladser, som findes i Danmark, og, om muligt, tillige paaviser, hvor vidt der findes nogen Tilpasning af Lavernes ydre og indre Bygning til Væxtpladsernes fysiske Forhold“.

Som Besvarelse er der indkommet en Afhandling, betitlet „Danske Likeners Økologi“, 247 Kvartsider, ledsaget af et Atlas med 100 Tavler og en Mappe med 18 anatomiske Præparater.

Efter en orienterende Indledning behandler Forfatteren i 6 Afsnit de paa Klitter, Heder, Moser, fritstaaende Træer og i Skove samt sluttelig de paa Sten og Klipper i Danmark forekommende Samfund af Laver. Under stadig Henvisning til Tavlerne, hvis Figurer ere usædvanlig smukt og, som det synes, særdeles naturtro udførte, søger Forfatteren at vise, hvorledes den anatomiske Bygning er i Overensstemmelse med den omgivende Natur. Det vilde have været heldigt, om han i højere Grad havde sammenlignet Individuer af samme Art fra forskellige Lokalteter, og om ogsaa de ydre Formforhold vare blevne trukne mere frem; men det skal villigt indrømmes, at han derved vilde være blevet ført ind paa det yderst vanskelige Spørgsmaal om Artsbegrænsningen indenfor Laverne. Det foreliggende er nu i Virkeligheden et saa stort Arbejde og har taget saa overordentlig megen Tid baade til Exkursioner, til Udførelse af en Mængde anatomiske Præparater og til Tegningerne, at man ikke kan forlange mere. Afhandlingen er iøvrigt ikke fri for lidet begrundede eller endog urigtige Opfattelser, ej heller for Betegnelser, der ikke ere adækvate Udtryk for Meningen, og de økologiske Faktorer ere næppe helt rigtigt værdsatte; det sidste Afsnit, i hvilket han søger at løse et saa vanskeligt og indviklet Problem som Likenernes Fylogenes og det alene paa Grundlag af sine egne begrænsede Undersøgelser, burde helst have været udeladt; det er i Virkeligheden af altfor hypotetisk Natur.

Da Arbejdet imidlertid vidner om en saa alvorlig videnskabelig Stræben, da det har bragt os ikke blot den første Oversigt over de danske Likeners Økologi, men den første mere omfattende Likenøkologi overhovedet, og da Forfatteren har tilvejebragt et saa stort og værdifuldt Materiale til Belysning af Lavernes Anatomi fra økologisk Synspunkt, nære vi ikke Tvivl om, at han er fuldt værdig til at erholde den udsatte Pris.

Kjøbenhavn i April 1906.

Eug. Warming.

Hector Jungersen.

W. Johannsen.

De for Aaret 1905—1906 udsatte Prisoppgaver vare: *Theologi*. De principielle Synspunkter for Udlægningen af Jesu Lignelser med særligt Henblik til nyere Behandlinger af dette Æmne. 2. *Lovkyndighed*. At fremstille Appellinstituttets Udvikling i dansk Ret inden Christian V.s Danske Lov. 3. *Statsvidenskab*. En Fremstilling og Vurdering af de nyere Bestræbelser for at bilægge Arbejdskonflikter ved Voldgift. 4. *Lægevidenskab*. Der ønskes en Fremstilling af Behandlingen af Ovariecyster, der optræder som Fødselshindring. 5. *Filosofi*. Den psykologiske Tredelings Historie og videnskabelige Berettigelse. 6. *Historie*. Rigsraadet i Danmark under de første Konger af det oldenborgske Hus indtil 1588. 7. *Klassisk Filologi*. Det hippokratiske Skrift *περί ἀρχαίας ιητρικῆς* oversættes og fortolkes. 8. *Østerlandsk Filologi*. En kritisk Oversigt over de forskellige Fremstillinger af Bhrgu og Bhrguerne i den indiske Litteratur i Forening med en Undersøgelse af, hvorvidt der kan paavises Spor af deres Forekomst i de andre indoeuropæiske Folks Sagnhistorie eller Mythologi. 9. *Nordisk Filologi*. Naar og hvorledes har det fællesnordiske Sprog spaltet sig i forskellige Grene? 10. *Engelsk Filologi*. En systematisk Fremstilling af den engelske Verbalbøjning fra 1400 til 1550 med sproghistorisk Forklaring af de enkelte Former. 11. *Æsthetik*. Hvorledes har Princippet om Naturefterligning i Digtningen udviklet sig fra Aristoteles til vore Dage? 12. *Mathematik og Astronomi*. Hovedtangenterkurverne (de asymptotiske Kurver) paa algebraiske, vindskæve Flader med to adskilte eller sammenfaldende rette Ledelinier. 13. *Kemi og Fysik*. Af Halogenforbindelser af trivalent Kobolt kjendtes hidtil kun Trikloridet i Opløsning; men nylig have G. Barbieri og F. Calzolari meddelt (*Rendic. R. Acc. d. Lincei* [5] 14, p. 119) at have erholdt et ubestandigt Fluorid, hvor Forholdet mellem Mængden af Stofferne var det til Trifluoridet svarende. Da det vilde have Interesse at undersøge, hvorvidt der kunde fremstilles mere bestandige Halogenforbindelser, f. Ex. Dobbeltalte, svarende til trivalent Kobolt, og at sammenligne disse med tilsvarende Forbindelser af andre trivalente Metaller, udsættes Universitetets Prisbelønning for en tilfredsstillende, paa selvstændige experimentelle Undersøgelser grundet Besvarelse af denne Opgave. 14. *Naturhistorie*. Der ønskes en paa selvstændige Studier bygget Undersøgelse over vore fritlevende Nematoder, saavidt muligt baade i systematisk og biologisk Henseende. Besvarelsen maa være ledsaget af de nødvendige Tegninger og Præparater.

VI. Akademiske Promotioner.

I Aaret 1905—1906 have 19 Promotioner fundet Sted, idet der er tildelt: 1 den juridiske, 1 den statsvidenskabelige, 8 den medicinske, 8 den filosofiske Doktorgrad og 1 den theologiske Licentiatgrad.

Cand. med. *Richard Kjer-Petersen* (Lægeexamen i Januar 1898) forsvarede den 21de September 1905 sin for den medicinske Doktorgrad skrevne Afhandling: „Om Tælling af hvide Blodlegemer og om disses Tal hos sunde Mænd og Kvinder. En fysiologisk Studie som Grundlag for en Undersøgelse af Leucocyternes numeriske Forhold ved Lungeftisen. A. Text, B. et Tillæg med Kurver“. Paa Embeds Vegne opponerede Professorerne, Dr. med. Chr. Gram og Dr. med. J. C. Bock, af Tilhørerne Professor, Dr. i Statsvidenskab H. Westergaard, Overlæge, Dr. med. Fr. Vermehren og Laboratorieførstander, Dr. med. C. A. Hasselbalch. Graden meddelt den 9de Oktober 1905.

Mag. art. *Bjørn Bjarnason* (Magisterkonferens i nordisk Filologi i Oktober 1901) forsvarede den 27de September 1905 sin for den filosofiske